

Новини ліцензування та реєстрації фінансових установ у листопаді 2020 року

8 грудня 2020 року

У цьому матеріалі ми висвітлюємо основні рішення з питань ліцензування та реєстрації учасників ринків фінансових послуг, які Національний банк ухвалив у листопаді.

РИНОК У ЦИФРАХ

Банки	Учасники ринків небанківських фінансових послуг						
74	2071						
	Страховики ¹		Страхові брокери	Ломбарди	Кредитні спілки	Лізингові компанії	Фінансові компанії
	Nonlife 191	Life 20	65	302	322	146	1025

Станом на 30 листопада 2020 року

Кількість учасників небанківського ринку зменшилася з 2079 до 2071. Дві кредитні спілки, три страховики, один ломбард, три фінансові компанії та один лізингодавець залишили ринок за власною ініціативою та були виключені з реєстрів. Водночас було зареєстровано дві нові фінансові компанії.

Платіжні системи	
Створені резидентами	Створені нерезидентами
36	13

Станом на 30 листопада 2020 року

ЛІЦЕНЗУВАННЯ БАНКІВ

У листопаді було прийняте рішення про погодження набуття прямої істотної участі компанії Creditwest Factoring AS (АТ "КРЕДИТВЕСТ ФАКТОРИНГ") в розмірі 42% в АТ "КРЕДИТВЕСТ БАНК". У результаті буде зменшена частка єдиного акціонера АТ "КРЕДИТВЕСТ БАНК" - ALTINBAŞ HOLDİNG Anonim Şirketi (АТ "АЛТИНБАШ ХОЛДИНГ АНОНІМ ШІРКЕТІ"). Відповідні зміни пов'язані з питаннями

¹ Відбулось уточнення у кількості страховиків. Одна страхова компанія була перенесена з категорії ризикових до категорії лайфових страховиків. Раніше з причин відсутності у такої компанії будь-яких ліцензій вона обліковувалася у категорії ризикових.

внутрішньогрупової організації, водночас остаточні ключові учасники в банку залишаться незмінними.

Також було прийняте рішення про заборону набуття істотної участі фізичній особі-нерезиденту в АТ "СКАЙ БАНК".

У листопаді Національний банк погодив 12 керівників банків та провів співбесіди з 16 керівниками банків.

Водночас у погодженні було відмовлено трьом кандидатам на посади членів наглядової ради банків (двом із них на посади незалежних директорів). У всіх випадках причинами відмови була невідповідність кандидатів вимогам щодо професійної придатності.

Одному з кандидатів було відмовлено в погодженні через незнання базових положень законодавства та нормативно-правових актів Національного банку та відсутність навичок, необхідних для виконання посадових обов'язків.

Другому кандидату було відмовлено через недостатній рівень знань у сфері управління ризиками та нерозуміння практичної реалізації ризиків, притаманних банку, що, як наслідок, могло призвести до неналежного виконання ним контрольної-наглядової функції, у тому числі за напрямом управління ризиками.

Третьюму кандидату було відмовлено через нерозуміння ним базових концепцій системи управління ризиками банків, незнання базових положень та вимог нормативно-правових актів Національного банку.

Національний банк також відмовив у попередньому погодженні проекту плану реорганізації шляхом приєднання за спрощеною процедурою двох банків. У разі ухвалення вищезазначеного плану реорганізації фінансовий стан банку- правонаступника не відповідатиме вимогам, установленим Національним банком, а банк- правонаступник неспроможний буде виконувати зобов'язання перед вкладниками та іншими кредиторами.

Також було прийняте рішення про визнання змін до структури власності однієї з банківських груп.

ЛІЦЕНЗУВАННЯ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Протягом листопада до Національного банку надійшло 567 запитів. Найбільша кількість запитів стосувалася фінансових компаній, ломбардів та лізингодавців - 470. Кількість запитів щодо кредитних спілок становила 21 та страховиків - 76.

У листопаді до Національного банку звернулася найбільша кількість учасників ринку фінансових послуг щодо анулювання ліцензії (було анульовано ліцензії 34 компаніями) та виключень із реєстрів (було виключено 10 компаній із реєстрів).

Також було прийняте перше за п'ять місяців рішення про примусове анулювання ліцензії. У ПрАТ **"АГЕНТСТВО ПО РЕФІНАНСУВАННЮ ЖИТЛОВИХ КРЕДИТІВ"** було анульовано ліцензію на здійснення валютних операцій у зв'язку з недотриманням вимог Національного банку щодо розміру власного капіталу. Для небанківських установ, які мають ліцензію на здійснення валютних операцій, пов'язаних із наданням кредитів та/або залученням фінансових активів, встановлено вимогу до наявності мінімального власного капіталу в сумі 100 млн грн.

Аналізуючи діяльність установи, Національний банк установив невідповідність зазначеним вимогам до капіталу більше ніж удвічі. Водночас акціонери ПрАТ **"АГЕНТСТВО ПО РЕФІНАНСУВАННЮ ЖИТЛОВИХ КРЕДИТІВ"** не підтвердили свою готовність збільшити його капітал до встановленого мінімуму. Відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій не впливає на можливість здійснення ПрАТ **"АГЕНТСТВО ПО РЕФІНАНСУВАННЮ ЖИТЛОВИХ КРЕДИТІВ"** своєї основної статутної діяльності. ПрАТ **"АГЕНТСТВО ПО РЕФІНАНСУВАННЮ ЖИТЛОВИХ КРЕДИТІВ"** матиме можливість здійснювати діяльність із надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів та коштів, отриманих від розміщення іпотечних облігацій, у національній валюті. Ліцензія компанії на надання позик у гривні залишається чинною.

Протягом листопада Національний банк прийняв такі рішення:

Видано ліцензії:

- ПрАТ **"СК "ПРЕСТИЖ"** (сім ліцензій на надання послуг у сфері страхування);
- ТОВ **"ІМПОРТ КАРС ЛІЗИНГ"** (надання послуг з фінансового лізингу);
- ТОВ **"КРЕДИТИ ГОТІВКОЮ"** (надання коштів у позику, в тому числі й на умовах фінансового кредиту, надання послуг з фінансового лізингу, надання послуг з факторингу);
- ТОВ **"ЛІД ЛІЗИНГ"** (надання послуг з фінансового лізингу);
- ТОВ **"ФК "БІ. МАНІ"** (надання коштів у позику, в тому числі й на умовах фінансового кредиту, надання послуг з фінансового лізингу, надання послуг з факторингу, надання гарантій);
- ТОВ **"ФК "СУПЕРІУМ"** (надання коштів у позику, в тому числі й на умовах фінансового кредиту);
- ТОВ **"ФК "ТАЙГЕР ФІНАНС"** (надання коштів у позику, в тому числі й на умовах фінансового кредиту, надання послуг з фінансового лізингу).

Анульовано всі ліцензії за власною ініціативою заявника:

1. КС **"ДОВІРА"**;
2. ТДВ **"СТРАХОВА КОМПАНІЯ "АКС КЕПІТАЛ"**;
3. ТОВ **"БІЗНЕС ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ"**;
4. ТОВ **"ОПТИМУМ ФАКТОР"**;
5. ТОВ **"ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ"**;
6. ТОВ **"УКРПОЗИКА"**;
7. ТОВ **"ФАКТОРИНГОВА КОМПАНІЯ "ПРЕМ'ЄРА"**;
8. ТОВ **"ФК "ГЛОБАЛ ТРЕЙД"**;

9. ТОВ "ФК "ДІНЕРО";
10. ТОВ "ФК "ЖЕНЕВА";
11. ТОВ "ФК "МОНОПОЛІУМ ФІНАНС".

Анульовано частину з наявних ліцензій за власною ініціативою заявника:

1. ТОВ "ГАМА АПРГРЕЙД" (надання гарантій);
2. ТОВ "КАПІТАЛ ПРОПЕРТІ" (надання гарантій);
3. ТОВ "ЛАЙФЛАЙН ФІНАНС" (надання гарантій);
4. ТОВ "МАГМА КАПІТАЛ" (надання гарантій);
5. ТОВ "МАНІ ФЛОУ" (надання гарантій);
6. ТОВ "МК-ФІНАНС" (надання гарантій);
7. ТОВ "ПРОСПЕРІТІ ФАЙНЕНШНЛ" (надання гарантій);
8. ТОВ "ТРАСТ-ФАКТОРИНГ" (надання гарантій);
9. ТОВ "ФІНАНСОВА ГАРАНТІЯ" (надання гарантій, надання послуг з фінансового лізингу, надання послуг з факторингу, надання коштів у позику, в тому числі й на умовах фінансового кредиту);
10. ТОВ "ФК "АМІДА" (надання гарантій);
11. ТОВ "ФК "АРАГОН" (надання гарантій);
12. ТОВ "ФК "АРС-КАПІТАЛ" (надання гарантій);
13. ТОВ "ФК "АРТФІН" (надання гарантій);
14. ТОВ "ФК "АСУМА" (надання гарантій);
15. ТОВ "ФК "ВАЛЕКС-ІНВЕСТ" (надання гарантій);
16. ТОВ "ФК "Є ГРОШІ КОМ" (надання гарантій, надання послуг з фінансового лізингу);
17. ТОВ "ФК "ЄДИНИЙ ПРОСТІР" (надання гарантій);
18. ТОВ "ФК "ІНВЕСТ-СЕРВІС" (надання гарантій);
19. ТОВ "ФК "ОНЛАЙН ФІНАНС" (надання гарантій);
20. ТОВ "ФК "РІАЛЬТО" (надання гарантій);
21. ТОВ "ФК "ТРАНС ФІНАНС" (надання гарантій);
22. ТОВ "ФК "ФАВОРИТ" (надання гарантій, надання послуг з фінансового лізингу);
23. ТОВ "ФК "ФІНАНС ІННОВАЦІЯ" (надання гарантій).

Примітка. Значна кількість заяв щодо анулювання ліцензій на надання гарантій зумовлена вимогами регулятора дотримуватися обов'язкових фінансових нормативів та вимог, що обмежують ризики за операціями (зокрема нормативу адекватності капіталу, максимального ризику на одну особу або пов'язаних осіб, запасу ліквідності), які набрали чинності 30.06.2020 року та застосовуються до всіх фінансових компаній, які мають чинні ліцензії на надання гарантій, незалежно від того, чи здійснюється діяльність за такою ліцензією, чи ні. Відповідні вимоги були встановлені розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 30.05.2019 № 980. Фінансові компанії, фінансовий стан яких не відповідає вимогам цього розпорядження та які не готові до виконання таких вимог, часто приймають добровільне рішення про відмову від ліцензії на надання гарантій з метою уникнення ситуації з порушенням законодавства.

Включено до ДРФУ:

- ТОВ "КРЕДИТИ ГОТІВКОЮ";
- ТОВ "ФК "БІ. МАНІ".

Виключено з ДРФУ за власною ініціативою заявника:

1. АТ "ГАРАНТ-СИСТЕМА";
2. КС "СКАРБНИЦЯ НАЦІЇ";
3. КС "ДОВІРА";
4. ПрАТ "СК "В. І П.";
5. ПТ "ЛОМБАРД "ХОХИЧ М.Д. І КОМПАНІЯ";
6. СТЗДВ "ЗАХІД-РЕЗЕРВ";
7. ТОВ "ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА УСТАНОВА";
8. ТОВ "ФК "ДІНЕРО";
9. ТОВ "УКРПОЗИКА".

Виключено з реєстру лізингодавців за власною ініціативою заявника:

- ТОВ "ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ".

Анульовано ліцензій (примусово):

- ПрАТ "АГЕНТСТВО ПО РЕФІНАНСУВАННЮ ЖИТЛОВИХ КРЕДИТІВ" (ліцензія на здійснення валютних операцій).

Погоджено набуття істотної участі:

1. погоджено набуття Жуковською Валентиною Борисівною істотної участі в ТОВ "ГРОШІ 247";
2. погоджено набуття AS "FUNDERLY GROUP" (АТ "ФАНДЕРЛІ ГРУП") (Латвія) істотної участі в ТОВ "ІНСТАФІНАНС";
3. погоджено набуття Ізмайловим Никитою Євгеновичем істотної участі в ТОВ "МАНІФОЮ";
4. погоджено набуття AS "FUNDERLY GROUP" (АТ "ФАНДЕРЛІ ГРУП") (Латвія) істотної участі в ТОВ "НЕКСТ ФІН";
5. погоджено ФЕРДІНАНД ПОРШЕ ФАМІЛІЕНПРИВАТШТІФТУНГ збільшення істотної участі в ТОВ "ПОРШЕ МОБІЛІТІ";
6. погоджено набуття Олейнік Аллою Віталіївною істотної участі в ТОВ "ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ ПРОФІТ";
7. погоджено набуття Онуфрієнком Георгієм Володимировичем істотної участі в ТОВ "ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ ПРОФІТ";
8. погодження набуття Багнюком Ігорем Вячеславовичем істотної участі в ТОВ "ФК "АЛАНД";
9. погоджено набуття Гараздом Романом Мирославовичем істотної участі в ТОВ "ФК "ФІНАНС ІННОВАЦІЯ";
10. погоджено набуття ТОВ "КУА "ІНВЕСТ-АКТИВ", яке діє від свого імені в інтересах та за рахунок активів ПВНЗІФ "ГЕРМЕС", істотної участі в ТОВ "ФК "ІНВЕНТ".

Зареєстровано правила добровільного страхування в новій редакції або змін до них:

- ПрАТ “СК “УЛЬТРА”.

Національний банк також відмовив у погодженні набуття істотної участі п'ятьом особам у трьох фінансових установах. Як і в минулі місяці, основними причинами для відмови в погодженні набуття істотної участі були невідповідність фінансового стану заявників установленим вимогам та надання недостовірної інформації щодо власного фінансового стану.

НОВА ФОРМА ВЗАЄМОДІЇ З НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ

Із 30 листопада учасники ринку фінансових послуг можуть, окрім запиту на ініціювання онлайн-зустрічі, також надіслати онлайн-запит на отримання довідкової інформації з питань ліцензування та реєстрації.

Для цього на вебсайті створені спеціальні форми [“подати запит на ініціювання зустрічі з питань ліцензування”](#) або [“подати запит щодо питань ліцензування”](#). Ці форми можна знайти в розділі “Нагляд” та підрозділах “Нагляд за ринком небанківських фінансових послуг”, “Ліцензування банків”, “Ліцензування небанківських установ” та “Реєстрація учасників платіжного ринку”.

ПОШУК УЧАСНИКІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

На вебсайті регулятора розміщено реєстри та бази даних, які забезпечують можливість відкритого пошуку та перевірки чинності реєстрації та ліцензій учасників ринку фінансових послуг, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк:

- [Довідник банків;](#)
- [Державний реєстр фінансових установ, який ведеться через КІС НБУ;](#)
- [Реєстри та переліки юридичних осіб-лізингодавців, страхових компаній, кредитних спілок, фінансових компаній, ломбардів, актуаріїв, страхових і перестрахових брокерів, аварійних комісарів, бюро кредитних історій, тимчасових адміністраторів та небанківських фінансових груп;](#)
- [Ліцензії на здійснення валютних операцій, переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків та надання банкам послуг з інкасації;](#)
- [Реєстр приміщень, у яких здійснюються валютні операції, що передбачають використання готівки в національній та/або іноземній валютах](#)